

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/2391/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 25/05/2026 13:49:28

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 14 Σεπτεμβρίου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: N/A

Βιογραφία

Τὰς ἐν λάρυγγι Σῶτερ ὑψώσεις φέρει,
Ἵψούμενον βλέπουσα τὸν Σταυρὸν κτίσις.
Ἵψώθη δεκάτη, Σταυροῦ ξύλον, ἡδὲ τετάρτη.

Το 326 μ.Χ. η Αγία Ελένη πήγε στην Ιερουσαλήμ για να προσκυνήσει τους Αγίους Τόπους και να ευχαριστήσει το Θεό για τους θριάμβους του γιου της Μεγάλου Κωνσταντίνου. Ο Θεῖος ζήλος ὅμως, ἔκανε την Ἁγία Ελένη να αρχίσει ἔρευνες για την ανεύρεση του Τιμίου Σταυροῦ.

Επάνω στο Γολγοθά υπήρχε ειδωλολατρικός ναός της θεάς Αφροδίτης, τον οποίο γκρέμισε και ἄρχισε τις ανασκαφές. Σε κάποιο σημείο, βρέθηκαν τρεις σταυροί. Η συγκίνηση υπήρξε μεγάλη, αλλά ποιος από τους τρεις ήταν του Κυρίου; Τότε ο επίσκοπος Ιεροσολύμων Μακάριος με αρκετούς Ιερείς, αφού ἔκανε δέηση, ἄγγιξε στους σταυρούς το σώμα μιας ευσεβέστατης κυρίας που εἶχε πεθάνει. Ὄταν ἦλθε η σειρά και ἄγγιξε τον τρίτο σταυρό, που ήταν πραγματικά του Κυρίου, η γυναίκα αμέσως αναστήθηκε.

Η εἶδηση διαδόθηκε σαν αστραπή σε ὅλα τα μέρη της Ιερουσαλήμ. Πλήθη πιστῶν ἄρχισαν να συρρέουν για να αγγίξουν το τίμιο ξύλο. Επειδή, ὅμως, συνέβησαν πολλά δυστυχήματα από το συνωστισμό, ὑψωσαν τον Τίμιο Σταυρό μέσα στο ναό σε μέρος υψηλό, για να μπορέσουν να τον δουν και να τον προσκυνήσουν ὅλοι.

Αυτή, λοιπόν, την ὑψωση καθιέρωσαν οι ἅγιοι Πατέρες, να γιορτάζουμε στις 14 Σεπτεμβρίου, για να μπορέσουμε κι εμεῖς να υψώσουμε μέσα στις ψυχές μας το Σταυρό του Κυρίου μας, που αποτελείτο κατ' ἐξοχήν "ὄπλον κατά του διαβόλου".

Ορισμένοι Συναξαριστές, αυτή την ημέρα, αναφέρουν και την ὑψωση του Τιμίου Σταυροῦ στην Κωνσταντινούπολη το 628 μ.Χ. από τον βασιλιά Ηράκλειο, πού εἶχε νικήσει και ξαναπήρε τον Τίμιο Σταυρό από τους Αβάρους, οι οποίοι τον εἶχαν αρπάξει από τους Αγίους Τόπους.

Λειτουργικά κείμενα

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος α΄.

Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, νίκας τοῖς Βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος καὶ τὸ σὸν φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ σου πολίτευμα.

Κοντάκιον

Ἦχος δ΄. Αὐτόμελον.

Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως, τῇ ἐπωνύμῳ σου καινῇ πολιτεία, τοὺς οἰκτιρμούς σου δώρησαι, Χριστέ ὁ Θεός, Εὐφρανὸν ἐν τῇ δυνάμει σου, τοὺς πιστοὺς Βασιλεῖς ἡμῶν, νίκας χορηγῶν αὐτοῖς, κατὰ τῶν πολεμιῶν, τὴν συμμαχίαν ἔχοιεν τὴν σὴν, ὄπλον εἰρήνης, ἀήττητον τρόπαιον.

Ὁ Οἶκος

Ὁ μετὰ τρίτον οὐρανὸν ἀρθεὶς ἐν Παραδείσῳ, καὶ ῥήματα τὰ ἄρρητα καὶ θεῖα, ἃ οὐκ ἐξὸν γλώσσαις λαλεῖν, τὶ τοῖς Γαλάταις γράφει, ὡς ἐρασταὶ τῶν Γραφῶν, ἀνέγνωτε καὶ ἔγνωτε. Ἐμοί, φησί, καυχᾶσθαι μὴ γένοιτο, πλὴν εἰ μὴ ἐν μόνῳ τῷ Σταυρῷ τῷ τοῦ Κυρίου, ἐν ᾧ παθῶν, ἔκτεινε τὰ πάθη. Αὐτὸν οὖν καὶ ἡμεῖς βεβαίως κρατῶμεν τοῦ Κυρίου τὸν Σταυρὸν καύχημα πάντες· ἔστι γὰρ σωτήριον ἡμῖν τοῦτο τὸ ξύλον, ὄπλον εἰρήνης ἀήττητον τρόπαιον.

Κάθισμα

Ἦχος α΄. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Τοῦ Σταυροῦ σου τὸ ξύλον προσκυνοῦμεν Φιλάνθρωπε, ὅτι ἐν αὐτῷ προσηλώθης ἡ ζωὴ τῶν ἀπάντων· Παράδεισον ἠνέφξας Σωτήρ, τῷ πίστει προσελθόντι σοι Ληστῇ· καὶ τρυφῆς κατηξιώθη, ὁμολογῶν σοι, Μνήσθητί μου Κύριε. Δέξαι ὡσπερ ἐκεῖνον καὶ ἡμᾶς, κραυγάζοντας· Ἠμάρτομεν, πάντες τῇ εὐσπλαγχνίᾳ σου, μὴ ὑπερίδης ἡμᾶς. (Δίς)

Ἄτερον Κάθισμα

Ἦχος πλ. β΄.

Μόνον ἐπάγη τὸ ξύλον Χριστέ τοῦ Σταυροῦ σου, τὰ θεμέλια ἐσαλεύθη τοῦ θανάτου Κύριε· ὄν γὰρ κατέπτε πόθῳ Ἄδης, ἀπήμεσε τρόμῳ· ἔδειξας ἡμῖν τὸ σωτήριόν σου Ἄγιε, καὶ δοξολογοῦμέν σε, Υἱὲ Θεοῦ, ἐλέησον ἡμᾶς. (Δίς)

Ἄτερον Κάθισμα

Ἦχος πλ. δ΄. Τὸ προσταχθὲν.

Προδιετύπου μουσικῶς πάλαι τῷ χρόνῳ, ὁ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, Σταυροῦ τὸν τύπον, ὡς τὰς χεῖρας ἐξέτεινε σταυροφανῶς Σωτήρ μου· καὶ ἔστη ὁ ἥλιος ἕως ἐχθροῦς, ἀνεῖλεν, ἀνθισταμένους σοι τῷ Θεῷ· νῦν δὲ οὗτος ἐσκότισται, ἐπὶ Σταυροῦ σε ὀρῶν, θανάτου κράτος λύοντα, καὶ τὸν Ἄδην σκυλεύοντα.

Ἄτερον Κάθισμα

Ἦχος πλ. δ'. Τὸ προσταχθὲν.

Ἐν Παραδείσῳ με τὸ πρίν, ξύλον ἐγύμνωσεν, οὐ̃περ τῆ̃ γεύσει, ὁ ἐχθρὸς εἰσφέρει νέκρωσιν,
τοῦ Σταυροῦ δὲ τὸ ξύλον, τῆ̃ς ζωῆς τὸ ἔνδυμα, ἀνθρώποις φέρον, ἐπάγη ἐπὶ τῆ̃ς γῆς, καὶ
κόσμος ὅλος ἐπλήσθη πάσης χαρᾶς· ὃν ὁρῶντες ὑψούμενον, Θεῷ ἐν πίστει λαοί, συμφώνως
ἀνακράζωμεν· Πλήρης δόξης ὁ οἶκός σου. (Δίς)

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού
Σταυρού

Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού
Σταυρού

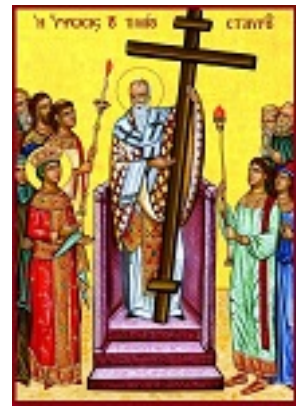
Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού
Σταυρού

Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού
Σταυρού - Ησυχαστήριο «Παναγία
των Βρυούλων»

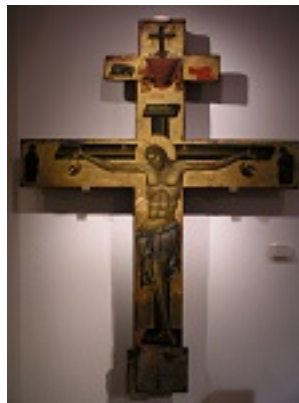
Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού
Σταυρού

Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού
Σταυρού

Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού
Σταυρού

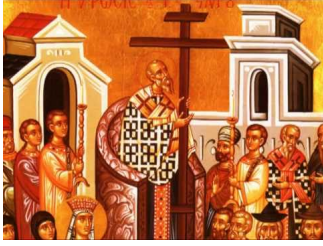

Σταυρός Τέμπλου (Ιερά Μονή
Γρηγορίου)

Σταυρός Τέμπλου (Ιερά Μονή
Γρηγορίου)

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Σχετικά κείμενα

1. [Χαιρετισμοί εις τόν Τίμιον Σταυρόν](#)
2. [«Λόγος εις τόν Τίμιον καὶ Ζωοποιόν Σταυρόν» - Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ \(νεοελληνική ἀπόδοση\)](#)
3. [Τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ στήν καθημερινή μας ζωή](#)
4. [ΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ](#)

Σχετικές συνδέσεις

1. [Μνήμη Ευρέσεως Τιμίου Σταυρού μετά των Τιμίων Ἑλῶν υπό της Αγίας Ελένης](#)